

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV FIG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalci v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu v Kanadi in Mexici		
za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
za Zedinjene države za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države		
za 6 mesecev	\$4.00; za celo leto	\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KAKO JE KEMAL MODERNIZIRAL
TURČIJO

V dnevi, ko se je ponovno poudarilo prijateljstvo med Turčijo in Jugoslavijo, se moramo tudi mi spomniti Kemala, ki je po vojni iz stare, razpadajoče Turčije ustvaril močno, moderno državo. S kakšno izredno energijo se je lotil dela, dokazuje naslednje poglavje iz knjige Angleža Armstronga, ki je spisal Kemalovo biografijo, ki nosi v nemškem prevodu naslov "Der graue Wolf."—Op. ur.

Potem ko je Kemal združil vso politično moč v svojih rokah, ga je pravi boj šele čakal.

Svojim prijateljem je vedno dal razumeti, da ima namen iztrebiti cerkev v Turčiji.

"Petsto let so predpisi in nauki nekega arabskega šejka (s tem misli Mohameda, op.) in njih razlaganje po lenih, nekoristnih popih določali civilno in kazensko pravo Turčije. Islam, ta teologija nemoralnega Arabca je mrtva stvar. Morda je primerna za nomadska plemena v puščavi, za moderno, napredno državo ni. 'Božje razodetje!' Ni boga. Vlada, ki mora klicati vero na pomoč, je slabi, ki ni vreden, da vlada," tako je govoril svojim najožjim političnim prijateljem.

Najbolj je sovražil pope. Izgnal jih bo iz mošej in samostanov, da bodo morali delati kakor drugi ljudje. To so bili njegovi nazori, ki jih je zastopal s srdom in strastjo revolucionarja. Toda v javnosti se ni nič izražal o tem. Sklenil je, da počaka na ugoden trenutek.

In nasprotniki mu niso dali čakati.

Po deželi se je širila vest, da hoče Kemal uničiti islam in pregnati kalifa (najvišjega cerkvenega poglavarja, op.) Po mošejah in trgih so hodile in derviši pridigali in svarili ljudstvo pred vlado.

Nasprotniki Kemalovi so podpirali to agitacijo. Zapustili so Ankaro in se zbrali v Carigradu okrog kalifa Abdul Medzida. Mislili so, da so varni v njegovem zavetju, da se Kemal ne bo upal dotakniti se kalifa.

Vse ruševine mrtvega osmanskega cesarstva, duhovniki, hodže, ulemi, brezposelni bivši sultanovi dvorjani, odpuščeni oficirji, nezadovoljno prebivalstvo Carigrada, ki ni bilo več glavno mesto, se je zbralo okrog kalifa.

Kemal je nastopil. Razvil je veliko propagando po vsej državi, parlamentu je pa predložil zakon, po katerem se izvede popolna ločitev cerkve od države, kalif se pa izžene.

"Osmansko cesarstvo je bila nesmiselna zgradba, ki je slonela na krhlih verskih temeljih. Nova republika mora imeti trdne temelje in solidno, znanstveno ogrodje. Kalif in vsi ostanki sultanove Osmanove hiše morajo izginiti. Zastarela verska sodišča in zakoni se morajo nadomestiti z modernim, znanstvenim civilnim pravom. Na mesto duhovniških šol morajo priti posvetne državne šole. Cerkev se mora ločiti od države. Vera je privatna zadeva. Vsak državljani naj si sam izbere vero, katero hoče."

Njegov predlog je bil brez debate sprejet.

Se isto noč je šlo povelje na carigradskega guvernerja, da mora kalif še pred jutrom zapustiti Turčijo. S pomočjo policije in vojaške eskorte je guverner brez rešpektov prijel kalifa in ga brez ce-

(Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA:

Uredništvo "Enakopravnosti" s veseljem priobča dopise naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni. Rokopisov se ne vrača.

Mladinski zbor na
Holmes

Staršem pevcev mladinskega pevskega zbora na Holmes Ave. se naznanja, da se vrši letna zborova seja po pevski vaji 1. decembra.

Ker se na seji voli odbor za prihodnje leto, je dolžnost vseh staršev, da so navzoči in sami izberejo odbor kateremu bodo poverili vodstvo svojih otrok v prihodnjem letu. Ako uvidite, da ni navzočih oseb, katerim bi zapuili vaše malčke, potem je vaša dolžnost, da se sami postavite na vodstvo zbora. Zavedajte se, da zahrbtna kritika ne doseže ničesar. Vsi oni, ki so naročili slike zbora, dobijo iste med vajo ali na seji.

Torej ne zamudite seje, katere se vrši danes v torek, ob osmih zvečer v Slovenskem Domu na Holmes ave.

Joseph Malečkar.

O kulturnem vrtu

Sedaj je minula svečanost odkritja spomenikov v kulturnem vrtu, pa so še vedno zakriti spomeniki. Bral sem kako velika je bila svečanost 26. novembra, toda ko bi danes prišla Cankar in Gregorčič nazaj, bi se gotovo grdo znašala nad hinavstvom teh ljudi. V prejšnjih letih so tu, kot v stari domovini ti ljudje imeli blato na Cankarja in Gregorčiča in zadnjič ko bi morali postaviti soho Cankarja, so ga dobili gotovega Baraga in ga dejali notri. Sedaj pa taka sla-

Razvoj po ovinkih

Dočim so nekoč skoraj splošno menili, da je zemlja z vsem nastala z enim samim stvarstvenim dejanjem, se je v 19. stoletju uveljavila misel, da so se bitja razvila iz preprostim v kompleksnejša z dolgotrajnim izpopolnjevanjem. Človeštvu 19. stoletja je to naziranje, ki sta ga utemeljila pred vsem Darwin in Lamarck, godilo, ker je bilo v skladu z vsem tedanjim materialističnim svetovnim nazorom. Današnje človeštvo ima glede tega naziranja svoje mnenje, toda misel razvoja vseh živih stvari, kakor sta je vrgla v svet oba imenovana učenjaka, je ostala splošna last vsega kulturnega človeštva. Danes menda še nihče več ne dvomi, da je življenje nastalo s počasnim razvojnimi procesom.

Razvijati se, pomeni postajati večji, kompleksnejši, napredovati, izpopolnjevat se. Narava je tudi v resnici šla to pot razvoja od nižjega k višjemu, a vendarle ne povsem tako preprosto. V knjigi zemljiske zgodovine naletimo na tisoče in tisoče živali ter rastlin, ki so nastale iz preprostim oblik in so v teku milijonletij dosegale čedalje večjo popolnost. Toda to stalno razvijanje je imelo tudi svoje povratke, ki morda ne pomenijo povratka k slabšemu in študij teh procesov spada med najzanimivejša poglavja biologije. Mnoga bitja so dosegla v svojem razvoju svoje izhodišče, čeprav so videti čisto drugačna nego ob začetku.

Vse življenje izvira iz vode. Morje je domovina bitij. Bil je eden največjih čudežev, ko se je vodna žival razvila v kopno žival. A ko so se kopne živali po dolgin, silno dolgin dobah razvile in izpopolnile, so začele nekatere med njimi ponovno osvajat vodovje. Gle so svojo pot "nazaj".

Vsi poznamo kito, ki ni riba, temveč sesalec kakor človek, konj, pes ali druge najbolj zna-

va za Cankarja. Cankarja so dajali med staro šaro, ko je bil pa ukraden je pa "Ameriška Domovina" začela tak krik. Ljudje ne verjamite tem kričanjem. Novo soho pravijo, da so dobili iz Cantona. So res precej kunštni. Toda jaz jim ne verjamem. Ob priliki se lahko še kaj oglasim.

Anton Mravlje

Mladina vabi

Collinwoodska mladina vas kliče in vabi na koncert, ki ga bomo priredili 13. decembra v Slovenskem Delavskem Domu, na Waterloo Rd. Kot tu rojeni mladenič, nisem še nikoli pisal v slovenskem časopisu, sedaj pa imamo prvo priliko pokazati staršem zakaj so me poslali v slovensko šolo in zakaj so me dali k mladinskemu zboru. Sedaj vam bomo mi malčki dokazali, da ni bil vaš trud zaman in da denar, ki ste ga potrošili za nas, ni bil prož vržen. V nedeljo 13. decembra bomo pokazali, da smo se pridno učili. Čeprav imamo trde butice, nas naš učitelj Mr. L. Seme dobro naučiti. Pridite nas poslušati. Sodili boste pa sami. Peli bomo vsakovrstne narodne pesmi, kakor tudi v duetih, solih in godbene točke se bodo igrale.

Toraj vas prosi mladina, da si dotični dan rezervirate in pridet poslušati. Vstopnina je malenkostna. Vstopnice imamo v predprodaji. Prosimo starše kakor blato na Cankarja in Gregorčiča in zadnjič ko bi morali postaviti soho Cankarja, so ga dobili gotovega Baraga in ga dejali notri. Sedaj pa taka sla-

John Terlep, mlajši

ne živali. Kiti so si morali svoje vodno kraljestvo znova priboriti. Po vsej priliki so se razvili iz živali, ki je bivala že dolge dobe na kopnem, kar nam dokazuje mnogo znakov, in so se novi okolici izvrstno prilagodili. Njih kopni predniki so izvirali spet od vodnih praživali. Torej razvoj nazaj, razvoj, ki nikakor ni potekal v premi meri, kakor si te stvari običajno mislimo.

Kiti, mroži, delfini in drugi vodni sesalci izvirajo iz različnih kopnih sesalcev in nam kažejo, kakšnih ogromnih sprememb je sposoben organizem, di si ponovno osvoji življenjsko pravico v vodi. To velja zlasti za dihanje. Ribe dihaajo s škrgami, ki izkoriščajo male količine kisika v vodi. Pljuča, s katerimi dihaajo kopni sesalci, pa potrebujejo vse večjih množin kisika v zraku. Narava ni bila v stanu, da vrne velikim vodnim sesalcem škрге njih prednikov in tako je šla drugo pot. Pljuča so jim postala obsežnejša, tako da žival lahko tudi dalj časa vztraja pod vodo, ne da bi ji bilo treba med tem dihati. A kakor vsi vemo, je še druga neprijetnost razen pomanjkanja zraka, ki smo ji sesalci podvrženi pod vodo: voda nam sili namreč v nos in ušesa. Tudi glede tega je narava poskrbela za svoje vodne sesalce: odprtine nosa in ušes so jim zelo majhne in se dajo zapreti. Vsak, ki je videl kito, ve, da se pojavi nad površino najprvo s tem, da spusti v zrak velik oblak pare. Ta oblak ni nič drugega nego topli, vlažni zrak, ki ga je imel v svojih pljučih in ki ga ob povratku na površino na mah izdiha. V mrazu polarnega ozračja se ta zrak zgosti v meglo. Sloviti kitovi vodometi niso torej nič drugega nego znaki njegovega dihanja. Mroži in morski levi po živalskih vrstah nam kažejo zelo dobro, kako pri potapljanju zapirajo svoje nosnice.

Tudi dlaka teh živali se je morala prilagoditi novim raz-

meram. Izginila je ali pa postala kratka in gosta kakor pri tuljnih. Telesna oblika se je prav tako prilagodila življenju v vodi, mnogi izmed morskih sesalcev so dobili torpedu podobno obliko in pri tem so se jim spremenile tudi noge. Sprednje noge so postale kratke in podobne plavutim ter stopile malo bolj na stran. S tem so dobili morski sesalci v resnici nekaj ribam podobnega. Zadnje noge so jim bodisi popolnoma izginile ali pa so stopile tako daleč nazaj k repnemu koncu, da so videti kakor prečno postavljena rejna plavut. V notranjosti kaže vso preobrazbo zelo dobro posebno okostje. Kostni ostanki nekdanjih zadnjih nog so deloma še ohranjeni, a kot povsem nepotrebni ostanki, brez zveze z drugimi notranjimi organi.

Podobne spremembe so doživeli tolsčaki (pingvini), ki jim je perje postalo luskinasto in ki so se jim peruti preobrazile v nekakšne plavuti. Tudi o njih lahko rečemo, da so se razvili nazaj, kajti predniki ptic so bili nekoč tudi vodne živali.

In če pogledamo še bolj naokrog po živalskem svetu, naletimo na polno primerov razvoja po ovinkih. Noji so se razvili iz ptic, ki so znale nekoč letati, predniki ptic pa niso letali. Bolhe in uši so prav tako izgubile sposobnost za letanje in sličejo v tem prauželkam, ki še niso imele nobenih kril. Sploh kažejo zajedalci največje povratke, kar je pač v zvezi z njihovim zajedalskim življenjem. Lahko so se odrekli v tem življenju popolnostim, ki so bile že lastne njihovim prednikom.

Tako nam odpirajo povsem vsakdanji primeri, ki jih pozna vsakdo, oči za čudna pota, ki jih je stopala narava v svojem razvoju.

Iz stare domovine

Granata iz svetovne vojne je v Kranici pri gori Sv. Gabrijela ubila 24 letnega Jožefa Čadeža, doma iz Solkana. Hotel je z nekim svojim sodelavcem demonstrirati granato, ki pa je nepričakovano eksplodirala in slovenskega mladeniča raztrgala.

Pristopajte k Cankarjevi ustanovi in naročite se na "Cankarjev glasnik". Pokažite, da naprednjaki ne znamo samo govoriti, temveč tudi ustvarjati. kadar se za nekaj zavzemamo! Pokažimo, da smo še krepli in čili in se ne mislimo še podati reakciji!

KOZAKI SO SE SPRIJAZNILI S SOVJETSKO
VLADO

(Dalje s 1. strani)

terja "prascu", ki "nikoli ne vidi neba." Lubčenko je označil nemško - japonski protikomunistični dogovor za križarsko vojno proti Sovjetski Rusiji. "Toda nemški kancelar bo moral spoznati, da nas ne bo tako lahko podjarmiti, kakor Vzhodno Prusijo in Porenje!" je grmel ukrajinski vladni načelnik. Mi Ukrajinci imamo priljubljen ljudski pregovor o Hitlerju: "Prav tako, kakor prasec nikdar ne vidi neba, ne bo Hitler nikdar videl naših polj in vrtov." Naciji sanjajo, da bodo uničili Sovjetsko unijo. Naš odgovor se nahaja v slovitem pismu Kozakov turškemu sultanu. (Sultanu Mohamedu IV., kateremu so odgovorili, naj pride po njihove koze, tako po domače, da njihovo pismo ne more iti v tisk.)

Sovjetski listi soglašajo, da je nemško - japonski protikomunistični dogovor zgolj krinka, za Poljake

SKRAT

Ocvirki in paprika

Madrid je padel! Rebeli so ga zasedli! Ne verjameste? In kdaj že! Ze 16. novembra. Če ne verjameste, vzemite v roke "A. D." ta "najzanesljivejši slovenski dnevnik v Ameriki," od 16. novembra in videli boste, da sta Lojze in Jaka tedaj izročila Madrid fašistom "po hudih in krvavih bojih."

Fašistični general Franco je zadnjič, ko je grozil z uničenjem barcelonskega pristanišča, označil dobavljanje vojnih potrebščin vladnim silam za "škandalozno trgovino." Ljubi Bog vredi potem, kako imenuje svoje orožne kupčije z Mussolinijem in Hitlerjem? Ta trgovina je namreč v resnici škandalozna, pa ne samo to, tudi lopovska!

Lojze in Jaka imata pa res kar strahovit smisel za smešnost. Ko so odkrivali spomenik škofu Baragi, sta pisala, da je bilo lepo vreme dokaz, da jih ima Bog rad. V petek sta pa zapisala, da je bilo slabo vreme v četrtek ponoven dokaz, kako rad ima Bog vso njuno spomeniško žlahto. Takole sta zapisala, črno na belem: "Kogar Bog ljubi, tega tepe na tem svetu in o tem smo se mi popolnoma prepričali včeraj na Zahvalni dan itd." nato pa "ugotovila" da je kljub "silni nevihti," ki je divjala (Bog si ga vedi kje, morda v njunima glavama), prišlo v Grdinovo dvorano "okrog 500 ljudi," (res jih je bilo dobrih 200), s čemer sta se nekam potolazila (s čemer pa ni rečeno, da si nista privoščila tudi krepkejšo tolažbo). Čudna, prečudna in zagovestno vijugasta so res pota pameti naših sosedov: danes vidijo dokaz božje ljubezni in dopadajenja v božanju, jutri pa v batinah...

Zdaj, ko sta izginili še dve sohi iz Slovaškega kulturnega vrta, sem pa res v skrbeh. Kaj, če mi "pripopajo" naši dični "kulturni zeljari" še ti dve sohi? Kam bom z njima? Saj že za Cankarjevo nimam prostora v moji tesni sobici, v dvoranico je pa tudi ne bi rad postavil, ker Cankarja preveč in iskreno spoštujem!

Važna novica: to pot ni nihče poslal k nam detektivov, vprašat, kam smo skrili slovaški sohi! Menda smo prihajali v poštev samo pri Cankarjevi.

"Ni večje sreče kakor biti bolan!" je vzkliknil nekoč med pridigo gospod župnik. Ko pa je bil sam bolan, ni bil zadovoljen s to "srečo," s katero bi si bil lahko prislužil še večno zveščanje, temveč se je šel v stari kraj - zdraviti...

katero se skriva vojaška alijanca teh dveh dežel, katere cilj je vojaška osvojitve Sovjetske Rusije. Lubčenko pa je v svojem govoru tudi posvaril Poljake, da je neki član nem. zunanega urada pisal, da je uničenje Poljske prva zahteva nacistične Nemčije. "Ko Poljaki govorijo o Sovjetski Rusiji, radi pozabljajo, da jim Nemčija polaga vrz za vrat," je opozoril Lubčenko.

Japonska je Poljsko povabila, naj se pridruži nemško - japonskemu paktu kot tretja stran. Zato je Lubčenko posvaril stični dogovor zgolj krinka, za Poljake

Madžarov bo zmanjkalo

Tako pravi statistični pregled, ki so ga dali na svetlo v Budimpešti in vzporeja kandidatinje in kandidate po letih za zakonsko zvezo v bližnji prihodnosti. Bližajo se namreč leta, ko bodo za zakon dozoreli otroci, ki so se rodili v letih svetovne vojne. Zdaj so ti otroci, oziroma mladeniči in mladenke stari okrog šestnajst let. Najpogostejše v starih letih se bo pojavila občutna kriza, ki bo silila prebivalstvo, da potisne leta zakonskih kandidatov in kandidatke po eni strani navzdol, po drugi pa jih premakne navzgor.

Letos ima Madžarska še 82 tisoč 24-letnih moških in 60 tisoč 20 letnih deklet ter 87 tisoč 23-letnih moških in 45 tisoč 19-letnih deklet. Za dve leti so torej dekleta še dobro preskrbljena s snubači. Vsaka si bo lahko izbrala moža po svojem sren, okusu in volji, kajti izbire bo dovolj. Potem pa bosta sledili dve usodni leti, in sicer najprej leto s 60 tisoč 24-letnimi moškimi in 76 tisoč 20-letnimi dekleti ter leto s 45 tisoč moškimi iste starosti in 90 tisoč dekleti. Kako se bodo tedaj sklepali zakoni, skrb za zakonske kandidatke je tem večja, ker se že danes kaže povsod tendenca, da ženske izrinejo iz podjetij ter zasedejo njih službena mesta moški. Pristojni krogi zato že danes razmišljajo o tem, če ne bi kazalo dekleta, godna za zakon oddajati v druge države, kjer je manj žensk kakor moških. S tem bi se neka izenačila ta neskladnost, obenem pa bi dekleta dobila možnost, da ne ostanejo samice.

Zakon podaljšuje življenje

Ameriške zavarovalnice so po triletnem delu izračunale, da dosegajo zakonski ljudje povprečno višjo starost nego neporočeni. Razlika znaša nekako 20 odstotkov.

Za te račune so bile potrebne preiskave, ki so pokazale, da obiskujejo samce in samice mnoge bolezni v dosti večji meri nego poročene ljudi, tako pred vsem influenca, pljučnica, jetika, malokrvnost, kap, razne srčne in želodčne bolezni, vnetje slepiča in sladkorna bolezen. Število neporočenih, ki umirajo za posledicami alkoholizma je za 400 odstotkov višje nego isto število pri poročenih ljudeh.

Pljučnice in prehladne bolezni razsajajo med samci in samicami v večji meri pač zato, ker ti ljudje običajno nimajo urejenega življenja in doma. Isto je z želodčnimi boleznimi, kjer je v glavnem kriva neredna in nepravilna prehrana. Edina bolezen, ki ne pada samce in nesamce v enaki meri, je rak, a tudi tu je značilno, da je med neporočenimi in tistimi, ki so bili poročeni, razlika 25 odstotkov več takih, ki so umrli zaradi raka, nego med poročenimi. Končno so tudi nezgode med neporočenimi več nego med poročenimi. Več njih med kratko življenje umre zavoljo njih. Medkratko razlage za to ne vedo, menijo le, da cinske vzroke. Seveda pa se vedno pomisli na statistike precej zmanjšane, če pomislimo, da je že med samci in samicami veliko število vsakovrstnih pohablencev, dedno obremenjenih, bolnih in takšnih, ki se sploh ne morejo poročiti.

JAPONSKI TEK S PLAMENICO

Kakor poročajo tokijski listi, namenjajo Japonci pri prihodnji olimpijadi, ki se bo vršila na njihovem ozemlju, posamezniki Nemce in prirediteli olimpijski tek s plamenico. Ta tek pa se seveda ne bo začel na Olimpiji, temveč na otoku Kiusiu. Tudi ta ko bodo morali tekači opraviti 1650 km poti.

ALI VESTE?

Ptice, ki jih najdemo mrtve v snegu, po navadi niso poginile od mraza, temveč od gladi, ker si v mrazu in snegu niso mogle poiskati hrane.

(Dalje iz 1. kolone)

remonij spravil v avto in čez mejo. Čez dva dni so z isto brezobzirnostjo naložili in poglali čez mejo vse princeze in princeze starega režima.

Kemal je zmagal.

Nato je z vso brezobzirnostjo izvajal vse ukrepe za modernizacijo Turčije. Preobrnil je vse stare nazore, navade, običaje, pisavo, jezik. Tudi fes je moral izginiti.

Ostali so le še duhovniki, derviši in menihi, "Tudi ti morajo izginiti." Njih so pripadala najboljša posestva in zemljišča. Bili so kot troti, mrtvo breme v živu družbi. Poleg tega so bili zbirališča reakcionarnih struj.

Na nočni seji parlamenta je bil sprejet zakon, po katerem je Kemal zapel vse samostane in razpustil vse redove, vse njihovo premoženje v prid državi. D. P.

Dr. Ivo Šorli

STRAH

S prijateljem Julijem, za eno leto mlajšim, sva se vračala iz sosednje vasi. Luna je sijala, mlada sva bila in nepopisno se je nama življenje prilagalo. Tu di cesta bela, ravna in prijetno padajoča, je bila po tem, da nam razigranost še poveča. In tam spodaj pod položnim bregom je še komaj slišno, a prav zato tako opojno skrivnostno šumela naša ljuba Bača.

Tu se je tovariš nenadoma ustavil.

— Poglej! je s prstom pokazal tja dol na ozko stezo, ki se je vila tik nad vodo, sporedno s cesto. Vidiš?

— Seveda vidim. Pa kaj bo to?

— Krsta je! Mrtvaška krsta!

— Krsta? Ali si nor?

Toda, bogme, res, še najbolj je podobno krsti. Bel pokrov, dve beli stranici in vse se v ti mesečini kar blešči. Toda kako bo krsta? Kje so nosači?

— Saj to je najbolj strašno! Da jih ni! zahrope Julček.

Stojiva, gledava. Potica se je prav pod nama začne polagoma dvigati — tam pred križem, se dobrih pet minut pred nama, se diše s cesto. In glej, prikazen ne res zdi namenjena prav tja. Toda krsta prav gotov ni! Kako bo sama, ob ti uri!

Tako govori razum. No, nekoliko že drugače govori "ti" v človeku, kar tudi strahu prizna. V Julčku ima beženo pač samo še to. Kajti že me je burno zagrabil za rokav in me vleče za seboj.

— Beživa! krikuje.

— No, veš kaj! Bežal pa že ne bom!

Ni rekel, da on bo, toda stoji. Kakor da je iz uma, se je poganjal po cesti proti križu in v hipu mi je utonil v daljavo.

Saj bi tudi jaz, ampak ne morem! Krste božji — sedmo leto si in vsa fara že gleda na te! Pa je Juček še klepetujoč, ki vse razbrbira. In če se kaže, da ni bila krsta, se bo prvi nesramno iz vsega noroval.

Tako torej prav res ne morem! Vzravnam se in kolikor mogoče umerjeno stopam dalje. Dol pa rajši ne bom več šel, pod cesto.

Toda naposled je vendar treba. Da se bo videlo, kdo bo pri kržu, jaz ali "ono" ... Sicer pa oko — takole "slovo" — kar samo sili v obliko. Še braniti mu moraš. Nenadoma celo "zmaga": ušesni nogo in te okrene za cepet in štirideset stopinj.

O! Neverjetno, kako je v tem temnem času zmogla prvi hudič — pošast je že na zopet — potji prav vstric pod tebe. Če ne bi je skrivalo gr-

mičevje, da se "deske" komaj svetlikajo izza njega, bi jo moral zdaj že precej dobro razločiti.

No, počakajmo, da se premakne dalje!

Toda se ne! Kaj vraga čaka?

Ampak tudi tebi ni, da bi vztrajal preveč dolgo. Noga se celo sama spet sproži in te "nese" dalje. Da: nese! Kajti telo je, kakor da nekako plava.

Vendar "ono" že zopet zahteva, da vsaj mimogrede švigneš z očmi tja dol. Ali še stoji ali gre za teboj?

O, seveda gre za teboj! In zdi se, da popolnoma s tvojo hitrico, tako da se celo nehoti ustaviš, radoveden, ali se bo tudi znala. Pa se: če stojiš ti, stoji še ona, če se premakneš, se zdere tudi sama. Odtod bi lahko že s precejšnjo verjetnostjo ugotovil, čemu je prav za prav podobno. Toda naj vrže prvi kmen, kdor misli, da bi bil on sam!

Ne, zdaj imaš res samo eno: kako bi prej dospel do križa ti. Mislim, da naravnost bežal nisem, toda gotovo je bilo bolje, da me "vsa fara" vsaj zdaj ni gledala in videla.

O križ našega odrešenja — pozdravljen stotisočkrat!

Odondod jo cesta v lepem loku zavije okrog tega hrička tu spredaj in se potem na oni strani položno spusti proti vasi. Toda obenem se pri križu odcepi naravnost v globino strma hudourniška struga. Ne vem, ali imajo duhovi navado, da jo ob takih križiščih mahnejo rajši po gladki državni cesti, ali — posebno, če so za kom — tvegajo po takem peklenstem krušču svoje škleptajoče kosti: o tem vsaj nisem dvomil, da me zdaj niti sam satan več ne doteče. Spomnim se pa, da sem si moral dvakrat pritrčiti klobuk; in ne zaradi značnega pritiska, temveč to smem vsakemu zatrditi, ki še ni bežal pred krsto, da je res vse tisto, kar pripovedujejo o "ježenju las."

Hvala Bogu! Tam, samo še za lučaj daleč, stoji prva hiša naše vasi. Nazaj se pa tudi sedaj ne bom oziral — tam zdaj še vedno malo "zebe." Toda tudi treba ni več: če so strahovi, v tako bližino človeških bivališč se gotovo ne upajo. In tako moj korak zopet zadobi svojo "normalno mero."

No, kaj je to? Ali ne stoji tam cela gruča glasno in živahno govorečih ljudi? Da, celo Julčka sem sedaj razločil. In zraven njega se najbolj žene njegov dolgi brat.

Ze me zagledajo. In vsa tolpa mi hiti naproti.

— No, kaj je? Si videl tudi ti? kriči Julčkov brat.

— Videl sem že; kaj je, pa res ne vem, sem malomarno skomignil. Krsta že ne!

— Zakaj ne krsta? se je razgrevaj Julček. Če pa sem natančno videl!

— Zato ni krsta, ker se krste same ne sprehajajo po mesečini!

— Pojdimo pogledat! To hočemo pa vendar videti! se je oglasil sam župan.

Toda tu so se obrnile vse oči v smer, odkoder sem bil jaz pravkar prišel. In tam, med dvema drevesoma ob vsaki strani ceste je stala "krsta". In je nenadoma zateglo — zamukala.

Zdaj se je bilo seveda lahko smejeti. Čeprav so vsi priznali, da popolnoma črne krave z belim hrbtom v mesečini ni tako nemogoče zamenjati s krsto.

Samo da se Julčka, če se ubogi ljudje tam preko niso že popolnoma spremenili, gotovo še vedno drži povest, kako se mu je krava smejala.

Nagrobni venec povzročil nesrečo

Na dan Vseh svetih sta se peljala brnski mestni uradnik Ulrik Sedlaček in njegova žena s tramvajem proti staremu pokopališču. Pri glavni postaji je imel tramvaj zavoljo izrednega prometa daljši postanek. V nekem hipu se je mlada žena sklonila iz voza, da pogleda, ali bo kmalu odpeljal. V istem trenutku se je pripeljal iz nasprotni strani mimo drug tramvaj. Na njegovem stojišču je bil neki mož, ki se je peljal na pokopališče in je nosil velik venec. Držal ga je tako, da je moel iz voza. V hitri vožnji je ta venec oprasil obraz ge. Sedlačkove, ki je kriknila in padla svojemu možu v roke. Močna žica, s katero je bil venec povezan, se je bila mladi ženi zabodla v desno oko in ji ga dobesedno izdrla. Ranila ji je tudi levo oko. Nesrečnico so odpeljali takoj v bolnico. Desno oko ji je bilo uničeno brez rešitve, a izgubila bo bržkone tudi levo oko.

Iz praktične medicine

Detomori in lasje

V zdravniški in sodno zdravniški praksi je včasih važno vedeti, dali se je kakšen novorojenec rodil živ ali mrtve. Za ta namen poznajo celo vrsto zapletenih preiskovalnih metod. V zadnjem času trdijo, da je mogoče dokazati to ali ono že po mikroskopskem pregledu las. Lasje živega otroka ali takšnega, ki se je rodil vsaj živ, vsebujejo namreč mozgovino, dočim je lasje mrtvorjenih nimajo.

Kihalni praški zoper glavobol

Sloviti dunajski zdravnik, prof. Wagner-Jauregg priporoča v novejšem času staro ljudsko zdravilo. Ker se za nekatere vrste glavobola ni izkazalo nobeno blažilo, kakršne rabi medicina, je posegel po kihalnem prašku. Pod vplivom kihanja se namreč mežgovne zveze, ki vodijo od središč možganske tekočine v nos, baje razširijo. Na ta način je mogoče, da odteče nekaj tekočine iz notranjosti lobanje, ki je pri glavobolu pod močnejšim pritiskom. Raba njuhalnega tobaka se je izkazala pri posledicah kroničnih obolenj možganske skorje. Seveda se ne dajo vse vrste glavobola na ta način odpraviti, posebno pa ne migrenam podobni glavoboli. Za to pa je kihalni prašek tem bolj učinkovit pri drugih vrstah glavobola kot dopolnitev drugih medikamentov.

Banane — prenašalke bolezni?

Tu in tam čitamo mnenje, da utegnejo prekomorski sadeži širiti kužne bolezni. Posebno o bananah pravijo, da bi mogle priti kot prenašalke gobavosti v poštev. Zdravniki pa trdijo z gotovostjo, da jim ni o tem načinu prenašanja te strašne bolezni nič znanega. V večini držav vse bolnike, ki imajo to bolezen izolirajo v posebna taborišča. Bolezen pa se med odraslimi osebami tudi ne širi mnogo. Prenaša se ponajveč na otroke, ki živijo z bolnimi

starši. Nekateri so izrazili bojazn, da bi v tropskih krajih utegnili uporabljati takšne bolnike pri nakladanju sadja. Ker pa gre pri tem za težko telesno delo, bolniki sploh ne pridejo do njega. Neki evropski zdravnik, ki živi že zelo dolgo v Havani, pravi, da uživanje nadvse dragocenih tropskih sadežev absolutno ni zvezano s kakšno nevarnostjo za zdravje.

Ura in jetru

Da se kažejo v delovanju organizma vplivi vremena, toplote, mraza, sonca, svetlobe in teme, to je že davno znano. Kakor pri rastlinah se spreminja biološko delovanje človeškega telesa z urami dneva. Tudi posamezni organi opravljajo ob različnih časih različno delo. Tako so sedaj norveški zdravniki ugotovili, da opravljajo jetra ponoči povsem drugo delo nego podnevi. V prvi polovici dneva, prilično po 14., proizvajajo namreč žolč, ostanek dneva do pozne noči pa izkoriščajo v glavnem za pripravo in kopičenje tako zvanega glibogena. Jetra delajo torej tako rekoč v dveh posadih povsem različno delo.

NAJBOLJŠA PARISKA ŠIVILJA

Vsak oktober se vrši v Parizu tekma šivilje. Letos se je te tekme udeležilo kakšnih 250 mladih deklet. Prvo nagrado je prejela 17-letna Angela Pacini, ki je nameščena v enem naj-

ARE YOU ONLY A THREE-QUARTER WIFE?

MEN, because they are men, can never understand a three-quarter wife—a wife who is all love and kindness three weeks in a month and a hell cat the rest of the time.

No matter how your back aches—how your nerves scream—don't take it out on your husband.

For three generations one woman has told another how to go "smiling through" with Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It helps Nature tone up the system, thus lessening the discomforts from the functional disorders which women must endure in the three ordeals of life: 1. Turning from girlhood to womanhood. 2. Preparing for motherhood. 3. Approaching "middle age."

Don't be a three-quarter wife. Take LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND and Go "Smiling Through."

večjih pariških modnih salonor. Seveda je srečna nad svojo zmago in si obeta še veliko kariere. V prostem času se uči angleščine, da bi se mogla sporazumeti tudi z angleškimi klienti. Ali pa goji tajno misel na Hollywood.

Obsednost v Afriki

Belgijski učenjak, J. Leyder, dr. prava in modroslovja, bivši sodnik v Ubangiju, ki se je mnogo bavil z bajkami in običaji Bvakov v okrožju Kongo-Ubangi, je priobčil v pariški smotri "Etnographie" obširno razpravo glede hudičeve obsednosti pri tem sudanskem plemenu v srednji Afriki, kamor je še kaj malo prodrl vpliv evropskega zavojevalca.

Vendar ti obsedenci nimajo dosti skupnega z onimi klasičnimi, ki jih na pr. našteva Collin de Plancy v svojem peklenem slovarju (Dictionnaire infernal). To so prej uročni ali celo živi vampirji. A za

svojo moč se morajo zahvaliti enemu ali mnogim volkodlakom ki jih imajo v svojem trebuhu in so jih podedovali od svojih roditeljev oziroma jih dobili po naključju.

Vsi obsedenci se poznajo med seboj. Zdoma hodijo ponoči, ko so ljudje že po svojih kočah, in pomalem žro druge deželjane. Vsakokrat jim posnemajo pod kožo nekoliko mesa, tako da se ne vidi nobena zareza. Toda žrtev polahko hira in naposled umre.

Kadar krivca osumijo, ta večasi obljubi opustiti svoje početje ter odrine denarno odškodnino rodbini, včasih pa taji. To se zgodi največkrat. Opravičiti se mora s tem, da se podvrže preiskušnji s strupom. O tej sodbi božji je Jean Leyder objavil pred letom dni družboslovno študijo.

Help Kidneys

Don't Take Drastic Drugs
Your Kidneys contain 9 million tiny tubes or filters which may be endangered by neglect or drastic, irritating drugs. Be careful! If functional Kidney or Bladder disorders make you suffer from Getting Up Night, Nervousness, Loss of Pop, Leg Pains, Rheumatic Pains, Disturbing Cries Under Eyes, Neuritis, Acidity, Burning, Smarting or Itching, you don't need to take chances. All druggists now have the most modern advanced treatment for these troubles—Dr. Williams' Prescription called Cystex (Glee-Tex). Works fast—safe and sure. In 48 hours it must bring new vitality and is guaranteed to make you feel 10 years younger in one week or money back on return of empty package. Cystex costs only 3c a dose at druggists and the guarantee protects you.

Buy handkerchiefs with what it saves

It isn't necessary to pay 50¢ or more to get quality in dentifrice. Listerine Tooth Paste, made by the makers of Listerine, comes to you in a large tube at 25¢. Note how it cleans, beautifies and protects your teeth. Moreover it saves you approximately \$3 a year over 50¢ dentifrices. Buy things you need with that saving—handkerchiefs are merely a suggestion. Listerine Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

LISTERINE TOOTH PASTE 25¢

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

OK'D BY MILLIONS for thrift and comfort 4 for 10¢ PROBAK BLADES

KAJ SE JE ZGODILO

Novice o dogodkih doma in po svetu dobite dnevno v Enakopravnosti 6231 ST. CLAIR AVE. Henderson 5811

LIFE'S BYWAYS

Vsem Slovencem,

ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo krasno novo povest

Grandsons (VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — CLEVELAND, OHIO

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Oh, Bog — hvala ti! — zašepče lepa, mlada deklica. Kako bi bila srečna, če bi bilo enkrat je konec te vožnje. Aleksander, meni je tako tesno pri srcu.

— Ne boj se, draga moja, — zašepče nežno Aleksander Potemkin, — sedaj bomo prispeli na cilj, ko pa ...

V tem trenutku je Apraskin strašno zaklel.

Istočasno se je kočija stresla.

— Bog, kaj se je zgodilo? — vzkligne Potemkin in plane s svojega sedea, da bi pogledal, kaj se je pripetilo.

— Eden izmed konjev se je zgrudil.

— Pomagaj mu, da bo vstal, — hitro, — hitro!

Apraskin skoči s svojega sedea.

Tudi Potemkin je hotel stopiti z voza, da bi pomagal Apraskinu, Elizabeta pa ga je zgrabila za roko.

— Ljubljani, ne odidi, — zašepeta Elizabeta plaho, — ne odhajaj sedaj od mene! — Bog, to ni slučaj, — jaz se tako bojim, — Bog, izgubljeni smo!

— Ne boj se, draga moja, — odvrne Potemkin, — To pač ni ničesar hudega, če se konj enkrat zgrudi.

— Sto vragov! — zavpije v tem trenutku Apraskin. — Preko ceste leži veliko deblo, — to ni mogoče, da bi bil slučaj, to je nekdo najbrž namenoma postavil!

Debilo!

Potemkin pograbi Elizabeto in jo dvigne z voza.

V tem trenutku je počilo nekaj strelcev, tedaj pa ...

Nekdo je strašno zavpil.

Apraskin se opoteče in zgrudi na tla.

— Apraskin — prijatelj — kaj ti je? — zavpije Aleksander Potemkin.

— Umiram — zadet sem, — zastoka Apraskin, — ranjen sem — umrl bom! — Elizabeta, reši se — Potemkin, reši jo, — reši Elizabeto.

— Ne, ne — ti ne smeš umreti!

S temi besedami je tudi Elizabeta prihitela k njemu. — Apraskin je ležal na tleh. Potemkin pa se je sklonil k njemu.

— Pozdravite mi Milo — mojo Milo, — zašepče ubogi Apraskin, iz ust pa mu je pritekla kri, — recite ji, da sem jo ljubil, da, ljubil sem svojo Milo!

— Mrtev je! — vzkligne Potemkin in se stresne ter se še bolj zavije v svoj plašč, — midva pa morava sedaj pobegniti, draga Elizabeta, skriti se morava, ker mislim, — oh Bog, — prepozno je!

V jarku ob cesti je vse oživele.

Iz jarka so prihajale temne postavice druga za drugo, kakor da bi duhovi vstajali iz grobov.

Potemkin zgrabi Elizabeto z eno roko, z drugo pa stisne samokres.

— Ljubljena, živa jima ne smeva pasti v roke, — zašepče Potemkin. — Pred tem pa bom posvetil tudi tem lopovom! — A, če bi le vedel, kdo naju je izdal! Zastonj premišlujem, kdo bi mogel to biti!

— Daj mi še en poljub, — zašepče Elizabeta. — Še en poljub, zadnji poljub, potem pa umriva skupaj.

Elizabeta pritisne svoje ustnice na njegove.

Poljub!

Na begunce je prežala smrt, ona dva pa sta se objela in njune ustnice so se strnile v dolg, prisrčen poljub.

— Predajta se!

Te besede je zagrmel nekdo v njih neposredni bližini. Te besede so se strašno razlegale v noč.

Potemkin se zdrzne in izpusti Elizabeto.

— Vidva sta moja ujetnika, — prijeti vaju moram v imenu Njenega Veličanstva carice Katarine.

— Ha, Subov ... kača!

Te besede je vzklignil Potemkin in nameril svoj samokres Subova.

— Ne strelajte, Aleksander Potemkin, — mu reče zasmehljivo Platon Subov. — Kaj vam pomaga, če prelivete kri? Meni je treba samo migniti, pa vas bodo zadele krogle mojih vojakov!

Tedaj bi ne umrli samo vi, temveč tudi tista, ki ste jo do sedaj objemali, zanj pa vam je brez dvoma bolj žal kakor za svoje lastno življenje!

— Oh, Bog — ta človek ima prav, — ne smem streljati, ne smem se braniti, kajti sicer je moja ljubljena izgubljena!

— Bodi usmiljen, Aleksander, ubij me ti! — vzkligne lepa mlada deklica. — Mar mi nisi obljubil, da ne boš dovolil, da bi padla svojim sovražnikom v pesti? Sedaj je napočil trenutek, da boš izpolnil svojo obljubo!

Oh, pred mano se razgrinja temna in mrzla postelja prve poročne noči. — Tako je bilo torej sojeno v nebesih, tako torej Bog misli, da bosta Elizabeta Voroncova in Aleksander Potemkin neločljivo združena? — Gospod, zgodi naj se tvoja volja!

V Potemkinovih očeh se je nekaj zasvetilo.

Zdelo se je, da se mu je nena doma omračil um ... prijel je Elizabeto in naslonil samokres na njene prsi.

— Zbogom, — vzkligne Potemkin, — na onem svetu se bova zopet videla!

— Hvala ti, ljubljani moj, — zašepče Elizabeta. — Oh, kako sladka je smrt, ki prihaja iz tvoje roke!

Potemkin se s prstom dotakne petelina.

Pritisnil je — samokres pa se ni sprožil.

— Ne morem! — zaječi Potemkin in se opoteče, — Ne morem, Elizabeta, ne morem te ubiti! — Oh, kako naj bi ubil tebe, angel moj! — Kako naj bi uničil bitje, ki mi je najsvetejše na svetu in katerega obožujem!

— Ne, ne — ne morem!

Medtem obkolijo Potemkina in Elizabeto.

— Predajta se, — zavpije Platon Subov, — še enkrat vama pravim! — Tudi sama vidita, da bi bil vsak odpor zaman!

Potemkin odgovori:

Samostojno podporno društvo Žužemberk

Členi člani: — Ali boste prišli na sejo 2. decembra, 1936. Ta seja je letna in v dnevnem redu bo volitev odbora in druge važne stvari, torej zbudite se iz spanja pravičnega in pridite na sejo. Za razmotrivati je več važnih zadev. Dosti članov še ne ve, da bomo imeli proslavo 25-letnice obstoja društva in za tako prireditev je treba združenih moči. Veselica se bo vršila 9. januarja v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Torej vsi na sejo v sredo, 2. decembra, da se pogovorimo o vsem potrebnem. Držimo skupaj, kajti v slogi je moč.

—Tajnik

— Ubijte naju, rada bi skupaj umrla!

Subov se porogljivo zasmije.

— Caričino povelje vama ne dovoljuje, da bi živela, niti, da bi umrla, — sedaj pa naprej, ljudje, — pograbitte jetnika!

Komaj je Subov spregovoril te besede, že so planili vojaki, da bi zgrabili Elizabeto in Potemkina.

Potemkin objame svojo nevesto.

Toda kaj naj bi bil storil? Petdesetim oboroženim vojakom se ni mogel upirati.

V naslednjem trenutku so ju ločili in jima zvezali roke na hrbtih.

— Subov, gorje ti! — zavpije Aleksander Potemkin jezno. — Gorje ti, Subov, spominjal se boš še tega trenutka! Vsi vi se ponižujete in postajate caričini krvniki? Prišli ste, da bi izvršili caričino povelje! Toda zapomnite si, čutili boste moje maščevanje!

— Mrtveci se ne morejo več maščevati, — odvrne Subov, — bodo že poskrbeli za tebe in te napravili neškodljivega! Četudi ne boš mrtev, Potemkin, boš neškodljiv, ker boš živi mrtvec!

Elizabeta krikne.

Vojaki so obkolili tudi njo.

— Zbogom, Potemkin, — vzkligne Elizabeta, — zbogom! Ne skrbi zame, temveč glej, da se boš rešil sam!

— Elizabeta, moja draga Elizabeta, — vzkligne obupani Potemkin, — kaj bo s teboj, kaj se ti bo zgodilo?

— Naj se mi zgodi karkoli, — odvrne mlada in lepa deklica, — vse bom prenesla, — pripravljena sem na najhujše, nobena stvar me ne bo presenetila.

— Naprej! — zapove Subov. Elizabeto so odpeljali v kočiji.

Konj je zopet stal, namesto Apraskina pa je sedel na kočijažovo mesto neki vojak.

Potemkin je ostal še na cesti. Gledati je moral, kako se je kočija oddaljevala, slišal je še, kako mu je Elizabeta zaklicala:

— Ljubim te, vedno te bom ljubila, — moj poslednji vzdihljaj bo tvoj!

— Tudi jaz bom umrl z misli na nate, — odvrne Potemkin. — Nikdar več ne bo mojemu srcu vladala katera druga žena.

Subov zamahne z roko in kočijaž je poglavlje hitreje.

— Kaj pa bo z menoj? — vpraša Potemkin.

— Takoj vam lahko prečitam vašo obsodbo, — reče Platon Subov. Carica mi je povedala, kakšna bo vaša bodočnost.

— Da, Njeno Veličanstvo carica Katarina mi je ukazala, naj vas odpeljem k poveljniku Petrograda, — jutri pa vas bodo že odpravili na pot proti Arhangelsku.

— Kaj bom tam delal?

— Stopili boste v samostan, ločili se boste od sveta in od

vseh zemeljskih radosti, odslej boste živeli kot menih in sluga tistih svetih bratov. Predstojniku Nikolajevu samostana je carica ukazala, naj vam daje najtežja dela. Opravljati boste morali najnižje posle, lase vam bodo ostrigli, zrasla vam bo dolga brada, nikdar več ne boste mogli priti v svet; Njeno Veličanstvo je poskrbelo zato, da boste ostali med samostanskimi zidovi.

Potemkin se stresne.

Na tako kruto obsodbo ni bil pripravljen.

Kolikokrat mu je Katarina prisegala, da ga ne bo nikdar zavrгла, kakor je to storila z Gregorjem Orlovim.

Da, nekoč mu je celo podpisala listino, v kateri je bilo med drugim napisano, da mu Katarina ruska jamči, da ne bo nikdar kaznovan, naj stori karkoli.

Toda kakor vse kaže, je Katarina pozabila na svojo pismo obljubo.

Potemkinu se to zdelo preveč čudno.

Vedel je, da carica premnogokrat prelomi svoje prisege.

Kar pa ga je najbolj prestrašilo je bilo to, da ga bodo odvedli v gubernijo Arhangelsk.

Spomnil se je na marsikatero nesrečeno, ki ga je doletela ista usoda, — Potemkin je vedel, da je bilo življenje jetnikov v samostanih strašnejše, kakor pa življenje v Sibiriji.

Rajše bi bil šel v temnico, rajše bi hodil bos po nepreglednih sibirskih poljanah, — kakor pa da bi šel v samostan.

Potemkin se zdrzne.

Sicer pa mu Platon Subov i-tak ni dal časa, da bi premišljeval o svoji kruti usodi.

Obkolilo ga je deset vojakov in jeli so korakati proti Petrogradu.

Tako je knez Aleksander Potemkin hodil kot jetnik, okrog njega pa so stopali vojaki z nabitimimi puškami.

Tako je korakal v Petrograd skozi tista mestna vrata, kjer ga je pred nedavnim narod zmagovalno sprejel kot zmagovalca, ker je uničil upornika Pugačeva, tu ga je pozdravila Katarina — skozi ta vrata je šel tudi sedaj peš in zvezan, — uničen miljenec, ki ga je čakala kruta kazen.

Mar naj bi tako končal nekdanji ponos Rusije — miljenec carice Katarine?

Tako se je torej zahvalila ponosna, ošabna in nevhvaležna žena možu, ki je staval zanj svojo življenje na kocko na bojnem polju, tako se mu je zahvalila žena, ki ga je objemala in ljubila dolga leta, ko si ga je osvobodila in ga ugrabila mladi in plemeniti deklici!

Bog, kaj je svet? Kaj je sreča.

Sreča je mehurček iz milnice, ki se razblini, če se ga dotakne tudi slabotna ročica otroka.

Da, globoko je padel. — Tako

globoko, da je Potemkin sam mislil, da iz tega prepada ni več vrnitve. Prepričan je bil, da si je Katarina poiskala novega miljenca, in takoj mu je prišlo na misel, da si je najbrž ta lopov Subov pridobil caričino naklonjenost.

Tega mu ni bilo žal, to mu je bilo vseeno. Katarina lahko osreči kogarkoli hoče, s svojo ljubeznijo lahko osreči vsakogar, o katerem misli, da je vreden njene ljubezni.

Potemkin je pozabil na carico, — v svojo dušo je sprejel kraljico, — sprejel je svojo Elizabeto.

Kam jo bodo odpeljali? Kaj bo z njo?

Ali jo bodo ubili, odvlekli na morišče, — ali pa jo bodo vrgli v katero strašno rusko ječo?

Bilo mu je strašno.

Strašna negotovost glede Elizabetine usode je mučila Aleksandra Potemkina.

Ko je Potemkin stopal z vojaški po mirnih petrograjskih ulicah in se bližal hiši poveljnika Petrograda, so mu polzele solze po licih, solze, ki jih je jokal za svojo Elizabeto, za deklico, ki jo je naposled našel in katero so mu zopet ugrabili.

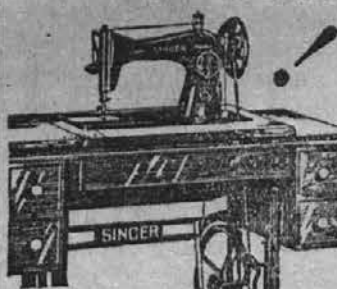
146. POGLAVJE

Sestri v nesreči

Medtem je Klarisa Pineberg životarila v Petro - pavlovski trdnjavi. Nahajala se je v celici, katero je ruski narod imenoval vodno celico in je trepetal pred njo.

Človek si ne more predstavljati hujše ječe, kakor je bil majhen prostor sredi mogočnih sten

Sews FORWARD OR BACKWARD

Makes the same perfect Singer stitch in either direction. Little lever changes direction instantly, and regulates exact number of stitches per inch. Darns, embroiders like magic. Winds bobbin as you sew. Large capacity round bobbin. Light running. New model stand and cabinet. Surprisingly low in price. Easy terms.

SINGER

Erasmus Gorshe
1030 East 66th Place
Corner St. Clair
Hend. 4245

kamor je carica Katarina vrgla svojo tekmovalko.

Petropavlovka trdnjava je bilo ogromno poslopje, strašno, temno zidovje, ki je ležalo na otoku, ki ga je napravila Neva, radi tega je bil beg nesrečnih jetnikov popolnoma izključen.

Kako pa je bilo tudi mogoče, da bi kdo pobegnil iz Petropavlovke trdnjave?

Če bi se kateremu jetniku po-

srečilo, da bi prepil ali pa snel težko omrežje, ki je zakrivalo okno celice, če bi se drznil skočiti v globino, kako bi mogel preplavati hitro in široko Nevo, katere voda je bila po navadi tako mrzla, da je vsakega plavalca zadela kap.

(Dalje prihodnjé)

Pristopajte k Cankarjevi ustanovi in naročajte se na "Cankarjev glasnik". Pokažite, da naprednjaki ne znamo samo govoriti, temveč tudi ustvarjati, kadar se za nekaj zavzememo! Pokažimo, da smo še krepki in čili in se ne mislimo še podati reakciji!

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Želodčno
zdravilo
iskreno
priporočano

— Pišite po brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.
Name _____
Address _____

ZNIŽANE CENE

Po dva komada za sprejemno sobo

Living room sets

PREJ \$149.50 SEDAJ SAMO	\$109.50
PREJ \$130.00 SEDAJ SAMO	\$99.50
PREJ \$125.00 SEDAJ SAMO	\$97.50
PREJ \$69.50 SEDAJ SAMO	\$44.95

Kremzar Furniture

6806 ST. CLAIR AVENUE
Odpri zvečer
ENDicott 2252

Knjige...

Zima se bliža, dnevi se krajšajo, noči pa daljšajo, zato pa prihaja veselje do čitanja knjig.

V naši tiskarni imamo v zalogi še sledeče knjige:

RAZKRINKANI HAPSBURŽANI
TARZANOVE ŽIVALI
TARZAN, SIN OPICE
TARZAN IN SVET
GOSPODARICA SVETA
ZLOČIN V ORCIVALU

Da se da priliko si nabaviti te knjige po izredni nizki ceni, se je znižalo ceno istim in se jih prodaja po 10c dokler traja zaloga.

Poslužite se te prilike in jih kupite sedaj. Sprejemamo tudi naročila po pošti. Za poštnino je pridajati 10c za vsako knjigo. Ne prezrite te ponudbe.

UPRAVA ENAKOPRAVNOSTI

Ciste, svetle, zdrave
KLASNE OČI
so čudovita last. Murine očisti, in lajša ter je osvežuje in neškodljiv. Knjigo Eye Care ali Eye Beauty poslijemo brezplačno na zahtevo.

Murine Co., Dpt. H.S., 9 E. Ohio St., Chicago

PREČITAJTE in TAKOJ SPOROCITE

svoje ime, naslov, poklic in tel. šte.

DA TUDI VAŠE IME UVRSTI KLASIFICIRANI

ISCEJO SE POVERJENCI za nabiranje podatkov v vaši koloniji. Dostojno zasluge ob malom trudu za zanesljivo, inteligentno in poznano osebo. PIŠITE!

NARODNI ADRESAR
AMERIČKI
HRVATOV - LOVENCEV - RBOV
IVAN MLADINEC
Urednik
156 Fifth Ave. New York, N.Y.

ustavi
666 PREHLAD in VROČINO
TEKOČINA, TABLETI
MAZILO, NOSNE
KAPLJICE
prvi dan
Glavobol pa v 30 minutah
Poskusite "Rub-My-Tism" — Najboljše mazilo na svetu.